

# RESPONSIBLE INVESTMENT POLICY

 MANDATUM

# INNEHÅLL

<b>Utgångspunkter och mål för ansvarsfulla investeringar</b>	<b>3</b>
<b>1. Förbindelse att iaktta en ansvarsfull investeringsverksamhet</b>	<b>3</b>
1.1 Klimatstrategi	4
1.2 Biologisk mångfald	5
<b>2. Organisation och ansvar</b>	<b>5</b>
<b>3. Tillämpning av ansvarsfulla investeringar och policyer för hållbarhetsrisker</b>	<b>6</b>
3.1 Tillämpning inom direkta aktie- och ränteinvesteringar	8
3.1.1 Känsliga affärsområden	8
3.1.2 Övervakning av exponering för fossila bränslen	11
3.1.4 Trafikljusmodell för hållbarhet	12
3.1.5 Konsultativ kapitalförvaltning	12
3.2 Tillämpning inom fondinvesteringar, utlokaliserad kapitalförvaltning och övriga tillgångsklasser	13
3.2.1 Övervakning och bedömning av investeringar i alternativa ränte- och kapitalfonder samt fastighetsfonder	14
3.3 Tillämpning i direkta fastighetsinvesteringar	15
3.4 Tillämpning i direkta kapitalinvesteringar	15
<b>4. Aktivt ägarskap och ansvarsfull ägarpraxis</b>	<b>16</b>
4.1 Personalsamarbete	16
4.2 Röstning	16
4.3 Pooled engagement	16
<b>5. Extern rapportering</b>	<b>17</b>

Godkänd i december 2023.

# Policy för ansvarsfulla investeringar

## Utgångspunkter och mål för ansvarsfulla investeringar

I detta dokument beskrivs de policyer och riktlinjer för ansvarsfulla investeringar som tillämpas inom Mandatum Abp och dess dotterbolag Mandatum Asset Management (MAM), Mandatum AM AIFM (MAM AIFM), som har utlokaliserat portföljförvaltningen till MAM, och Mandatum Livförsäkringsaktiebolag (Mandatum Life, hädanefter tillsammans Mandatum, inklusive dotterbolag).

Mandatums verksamhet utgår från kundernas intressen och eftersträvar bästa möjliga avkastning på investeringar med godtagbar risk. Genom ansvarsfulla investeringar kan vi fatta bättre informerade investeringsbeslut som överensstämmer med våra långsiktiga hållbarhets- och riskhanteringsmål. Vi tror att företag som agerar ansvarsfullt också presterar bättre.

Ansvarsfulla investeringar handlar om att förvalta tillgångar så att miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning ("ESG-frågor") beaktas i investeringsanalyser, beslutsfattande och rapportering. Ansvarsfulla investeringar innefattar även aktivt ägarskap. Målet är att kombinera bättre riskhantering med ökad portföljavkastning och samtidigt återspegla investerarens värderingar. Ansvarsfulla investeringar är ett komplement till konventionella finansiella analyser.

Mandatum har som mål att identifiera och minska de skadliga effekterna av investeringsverksamheten med tanke på frågor som berör miljö, klimat, samhälle, medarbetare, respekt för mänskliga rättigheter samt förebyggande av korruption och mutor (nedan hållbarhetsfaktorer). Därför har Mandatum integrerat hållbarhet i sin investeringsverksamhet och tar i investeringsbesluten utöver finansiella aspekter också hänsyn till hållbarhetsfaktorerna och tillhörande risker (nedan hållbarhetsrisker).

Policyn för ansvarsfulla investeringar är bindande för Mandatums medarbetare. Policyn är en guide för portföljförvaltare och andra som deltar i investeringsverksamheten för att ta hänsyn till hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i den dagliga verksamheten. Policyn revideras och uppdateras årligen och den finns tillgänglig på engelska, finska och svenska. Om det förekommer skillnader mellan de olika språkversionerna har den engelska versionen företräde.

Denna policy fastställer miniminivån för åtgärderna för att mildra hållbarhetsrisker och negativa hållbarhetseffekter. Denna policy tillämpas inte på investeringar och innehav i Mandatum Abp:s egna balansräkning. Striktare regler och påverkansprocesser kan tillämpas på vissa produkter eller portföljer.

## 1. Förbindelse att iaktta en ansvarsfull investeringsverksamhet

Mandatum förbinder sig till att främja hållbarhetsprinciperna i utvecklingen av sin verksamhet.

Mandatum har förbundit sig till **FN:s Global Compact**. Enligt de tio principerna i Global Compact ska Mandatums verksamhet åtminstone uppfylla grundläggande krav gällande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och förebyggande av korruption. Dessa principer tillämpas också på investeringsprocesserna.

MAM har undertecknat **FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)**. De sex UN PRI-principerna binder Mandatum att

- införliva hållbarhetsfaktorer i processerna för investeringsanalyser och investeringsbeslut
- vara en aktiv ägare och införliva hållbarhetsfaktorer i sin ägarstyrning
- uppmuntra investeringsobjekten till tillräcklig rapportering om hållbarhetsfrågor
- främja godtagandet och införandet av principerna för ansvarsfulla investeringar i investeringsbranschen
- samarbeta med andra investerare för att främja tillämpningen av principerna för ansvarsfulla investeringar
- rapportera om åtgärder och framsteg i införandet av principerna för ansvarsfulla investeringar

Beaktandet av klimatförändringar och effektiv hantering av klimatrisker är ett av insatsområdena i Mandatums investeringsverksamhet. Mandatum stödjer **Parisavtalet** om klimatförändringar.

Mandatum strävar också efter att främja hållbarhetsrelaterade frågor och införandet av UN PRI-principerna i investeringsbranschen genom samarbete med organisationer och stiftelser, bl.a. med **Finsif (Finland's Sustainable Investment Forum)**, **FVCA (Finnish Venture Capital Association)** och **GRESB**.

Mandatum följer noga utvecklingen av Europeiska unionens lagstiftningsprojekt inom hållbar finansiering och beaktar i synnerhet ramen för hållbara investeringar (**EU:s taxonomi**) och förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (**SFDR**) i sin investeringsverksamhet.

Mandatum erkänner vikten av att tillämpa **FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG)** som ett verktyg för att styra investeringsprocessen. Mandatumkoncernen har fastställt följande SDG-mål som mest relevanta för sin verksamhet. Mandatums portföljförvaltning strävar efter att bidra positivt till dessa mål (beskrivs mer i detalj i tabell 1).

SDG	Beskrivning
 <p><b>3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>För en hållbar utveckling är det viktigt att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande i alla åldrar. Fler ansträngningar behövs för att lösa olika befintliga och framväxande hälsoproblem genom till exempel effektiv finansiering av hälsosystem.</li> <li>Mandatum investerar i företag som bidrar positivt till hälsa och välbefinnande samt strävar efter att mildra de negativa effekter som investeringarna kan ha genom att övervaka negativa effekter och från fall till fall kontakta företag som utgör investeringsobjekt.</li> </ul>
 <p><b>8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2020 stagnerade eller minskade inkomsten per capita i ett av fem länder. Den globala pandemin har medfört nya olägenheter i människors liv och äventyrat den globala ekonomin.</li> <li>Mandatum bidrar till anständiga arbetsvillkor och skapar ekonomisk tillväxt genom att investera i bland annat tillväxtföretag samt stödja deras utveckling som hållbara och lönsamma företag. Dessutom följer vi upp arbetsförhållandena i de bolag som utgör investeringsobjekt regelbundet och bolagen kontaktas från fall till fall.</li> </ul>
 <p><b>13 CLIMATE ACTION</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Om nuvarande sammansättning och mängd av växthusgasutsläpp fortsätter på samma nivå kommer ökningen av den globala temperaturen sannolikt att överstiga 1,5 grader i slutet av detta århundrade (jämfört med 1850–1900). Om vi inte vidtar åtgärder för att minska växthusgasutsläppen och förlusten av biologisk mångfald kommer extrema väderförhållanden, höjning av havsnivån och andra naturkatastrofer att bli allt vanligare och mer oförutsägbara.</li> <li>Mandatum har identifierat klimatåtgärder som ett av sina viktigaste fokusområden. Med ökande efterfrågan på exaktare klimatuppgifter och lagstiftning som kräver ökad tillgång till klimatrelaterade uppgifter fortsätter Mandatum att rapportera om sina investeringsprodukters klimatpåverkan.</li> </ul>

Tabell 1. FN:s mål för hållbar utveckling och beskrivningar. Källa: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

## 1.1 Klimatstrategi

Mandatum har identifierat bekämpning av och anpassning till klimatförändringarna som ett av sina viktigaste fokusområden. Betydelsen av att mildra klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald illustreras av såväl den tillgängliga informationen och intressenters intresse som lagstiftningen. Mandatum förbinder sig att skydda miljön och bekämpa klimatförändringarna och understöder **Parisavtalet**.

Mandatum följer principen om dubbel väsentlighet i sin klimatstrategi. Dubbel väsentlighet beaktar både klimatriskernas inverkan på ett bolag som utgör investeringsobjekt samt bolagets inverkan på hållbarhetsfaktorer.

Mandatums mål är utfasning av kol (dvs. företag som får mer än 5 % av sina intäkter från kol) ur investeringsportföljen för direkta aktie- och ränteinvesteringar före år 2030 samt utfasning av olja (dvs. företag som får mer än 5 % av sina intäkter från olja) före år 2040.

### Utvärdering av omställningsbolag

Mandatum strävar efter att vara en del av lösningen på klimatkrisen genom att grundligt analysera investeringsmöjligheter med en uppsättning klimatfokuserade kriterier. Förutom sektorbaserad negativ screening fokuserar Mandatum på att hitta bolag som till exempel utvecklar tekniska innovationer för att minska klimatrisker. Mandatums ambition är att minska sin exponering mot fossilbränsleindustrin och samtidigt investera mer i företag som levererar energi från förnybara källor eller som har trovärdiga planer för en övergång från fossila bränslen till mer hållbara affärsmodeller.

Som en del av utvärderingen av omställningsbolag bedömer Mandatum bland annat bolagens energimix och andelen förnybar energi, tillväxtplaner för förnybar energi och utsläppsmål. Mandatum bevakar hur investeringsobjektens planer och mål för omställning fortskrider.

### Koldioxidavtryck

Mandatum fortsätter att rapportera koldioxidavtrycket för sina direkta aktie- och ränteinvesteringar samt minskar koldioxidintensiteten för sina investeringar på sikt. Investeringsprodukternas koldioxidavtryck beräknas årligen och bevakas separat för varje placeringskorg eller fond samt andra tillgångar. Portföljförvaltaren för varje placeringskorg, fond eller tillgångsklass ansvarar för effektiv hantering av hållbarhetsriskerna för sina investeringsobjekt i enlighet med Mandatums åtaganden.

## 1.2 Biologisk mångfald

Frågor om biologisk mångfald har fått ökad betydelse parallellt med klimatfrågorna, i och med deras sammankopplade påverkan på varandra. Mandatum ser den pågående utvecklingen inom bedömning av påverkan på biologisk mångfald och avser att följa framväxande riktlinjer och praxis för branschen. Dessutom är vi aktivt involverade i framtagandet av effektiva metoder för att bedöma våra investeringars påverkan på och beroenden av biologisk mångfald.

Som en del av utvärdering och screening av direkta aktie- och ränteinvesteringar bedömer Mandatum påverkan på biologisk mångfald genom brott mot globala normer och standarder som inkluderar negativ påverkan på biologisk mångfald. Beroende på hur allvarligt brottet är och på dess karaktär och omfattning kan åtgärderna vara antingen direkt dialog med företagsledningen, påverkan via samarbete eller som sista utväg avyttring av investeringen, om det berörda företaget inte reagerar på påverkansåtgärderna och inte vidtar åtgärder för att förhindra missbruket eller brottet inom en rimlig tid.

Vid investering i alternativa ränte- och kapitalfonder samt fastighetsfonder måste fondförvaltare fylla i vår ESG-enkät, som vi använder för att undersöka hur förvaltaren beaktar frågor om biologisk mångfald. Enkäten uppdateras årligen, och fondförvaltarna utvärderas med avseende på hur väl de bedömer och förvaltar frågor om biologisk mångfald i fonden.

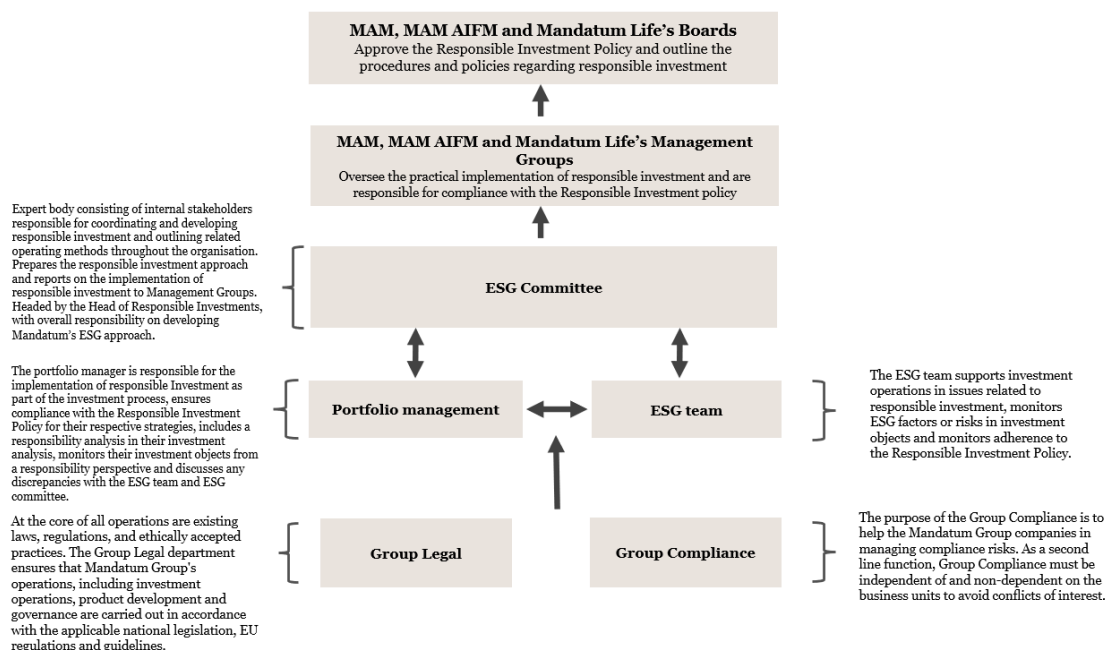
## 2. Organisation och ansvar

Den här policyn godkänns årligen av Mandatum Abp:s, MAM:s, MAM AIFM:s och Mandatum Lifes styrelser. MAM:s, MAM AIFM:s och Mandatum Lifes ledningsgrupper ansvarar för att policyn tillämpas i respektive bolag inom Mandatumkoncernen.

Mandatum har ett särskilt ESG-team för hållbarhetsfrågor vars främsta uppgift är att stödja investeringsfunktioner i frågor som rör ansvarsfulla investeringar. Teamet övervakar också att policyn för ansvarsfulla investeringar följs och bistår med portföljhantering vid behov. Dessutom har Mandatum utsett en chef för ansvarsfulla investeringar, som har helhetsansvaret för att samordna ansvarsfulla investeringar inom Mandatum.

Alla investerare inom Mandatum måste ta hänsyn till hållbarhetsfaktorer när de väljer och bevakar investeringsobjekt. Portföljförvaltare och analytiker har de bästa förutsättningarna för

att förstå hållbarhetsaspekterna hos de bolag och affärspartner som de bevakar och föra en dialog med ledningen för att påverka hållbarhetsfrågor. När portföljförvaltare och analytiker bevakar investeringsmarknaden tittar de också på hur hållbarhetsfrågor beaktas i investerarinformation och erbjudna investeringsprodukter.



Tabell 2. Ansvars- och uppgiftsfördelning inom ansvarsfulla investeringar.

\*Bilden ovan kommer att snyggas upp av en grafiker.

Mandatum fokuserar också på att sprida kunskap och öka medvetenheten om ansvarsfulla investeringar bland sina medarbetare. Mandatum anser att regelbunden utbildning, särskilt för portföljförvaltare och andra investerare, är avgörande för att identifiera väsentliga hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker. Utbildning gör det möjligt att bättre integrera hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i investeringsprocessen och fatta bättre investeringsbeslut. Interna utbildningar hålls regelbundet av ESG-teamet och Mandatum uppmuntrar och stödjer sina medarbetare i att delta i externa utbildningar (t.ex. seminarier, workshopar).

### 3. Tillämpning av ansvarsfulla investeringar och policyer för hållbarhetsrisker

Mandatum har integrerat en hållbarhetsanalys i sin investeringsprocess och bevakar alla företag man investerat i även ur hållbarhetsperspektiv på samtliga investeringsmarknader där Mandatum är aktivt.

Hållbarhetsanalyser för investeringar bygger på uppgifter från offentliga källor. Hållbarheten analyseras både kvantitativt och kvalitativt. Direkta dialoger utgör ett väsentligt led i investeringsobjektens hållbarhetsanalys. Som stöd för sina egna analyser kan portföljförvaltarna och analytikerna också använda hållbarhetsanalyser utförda av utomstående tjänsteleverantörer. Portföljförvaltarna och analytikerna bevakar nyhetsflödet om sina investeringsobjekt dagligen.

Inom likvida investeringar är bevakningen fortlöpande. Inom alternativa investeringar ligger

tyngdpunkten vid hållbarhetsvärderingen av investeringsobjekt på en analys som görs vid investeringstidpunkten, men investeringarna följs också regelbundet upp i fråga om hållbarhet. Hållbarhet bedöms utgående från flera kriterier beroende på typen av investering (läs mer i avsnitt 3.1, 3.2 och 3.3). Kriterierna ingår också i due diligence-processen som föregår varje investering.

	Direkta aktieinvesteringar	Direkta ränteinvesteringar	Alternativa investeringar	Fondinvesteringar
Hållbarhetsanalys integrerad i investeringsanalysen	✓	✓	✓	✓
Negativ screening	✓	✓	✓	✓
Positiv screening	✓	✓	✓	✓
Normbaserad screening	✓	✓		
Aktivt ägarskap	✓			
Påverkan via samarbete	✓	✓	✓	✓

Tabell 3. Sammanfattning av metoderna för genomförande av ansvarsfulla investeringar efter tillgångsslag.

Mandatum beaktar de huvudsakliga negativa konsekvenserna för sina investeringsbeslut avseende hållbarhetsfaktorer hos produkter som bedöms främja miljörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8) eller vara hållbara investeringar (artikel 9) enligt definitionen i SFDR, beroende på tillgången till och kvaliteten på data. För produkter under artikel 8 beaktar Mandatum vissa indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser som kan variera beroende på tillgångsklass och produktens strategi. Indikatorerna för huvudsakliga negativa konsekvenser som beaktas i varje artikel 8-produkt definieras och rapporteras i de produktspecifika upplysningarna som lämnas innan avtal ingås samt upplysningarna som lämnas periodvis. För produkter under artikel 9 beaktar Mandatum samtliga obligatoriska och två ytterligare indikatorer, varav en indikator gäller klimat och andra miljörelaterade frågor och den andra gäller sociala frågor och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt förebyggande av korruption och mutor. Produkter under artiklarna 8 och 9 omfattas av tillämpliga restriktioner och förfaranden, inklusive striktare krav på upplysning om hållbarhet. Denna policy fastställer miniminivån för åtgärderna för att mildra hållbarhetsrisker och negativa hållbarhetseffekter. Striktare regler och påverkansprocesser kan tillämpas på vissa produkter eller portföljer.

Mandatum Life har publicerat sin första redogörelse av huvudsakliga negativa konsekvenser för referensperioden från 1 januari till 31 december 2022. Redogörelsen omfattar hela Mandatum Lifes investeringsportfölj. MAM och MAM AIFM har inte publicerat redogörelser av huvudsakliga negativa konsekvenser för kalenderåret 2022 då tillgången till data om investeringsobjekten ännu inte har uppnått en nivå som är tillräcklig för att möjliggöra publicering av en fullständig redogörelse av huvudsakliga negativa konsekvenser. MAM och MAM AIFM kommer årligen att göra en bedömning av sitt läge och utreder huruvida det är möjligt att utveckla processen för att beakta huvudsakliga negativa konsekvenser på enhetsnivå. De flesta av MAM:s och MAM AIFM:s investeringsbeslut omfattas dock indirekt av Mandatum Lifes redogörelse.

Mandatum Life beaktar nio obligatoriska indikatorer för "klimatet och övriga hållbarhetsrelaterade" indikatorer och fem obligatoriska indikatorer för "sociala och personalrelaterade frågor samt frågor gällande respekt för mänskliga rättigheter och förebyggande av korruption och mutor" som gäller för Mandatums investeringar i företag som utgör investeringsobjekt. Vad gäller företag som utgör investeringsobjekt beaktar



Mandatum Life en ytterligare indikator för "klimatet och övriga hållbarhetsrelaterade" indikatorer och en ytterligare indikator för "sociala och personalrelaterade frågor samt frågor gällande respekt för mänskliga rättigheter och förebyggande av korruption och mutor". Dessutom beaktar Mandatum Life två (2) obligatoriska indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter och två (2) indikatorer som gäller för investeringar i fastighetstillgångar. Huvudsakliga negativa konsekvenser beaktas genom att bevaka och mäta dem samt genom att vidta åtgärder relaterade till dem. Beaktandet beror på tillgängligheten och kvaliteten på data, vilket Mandatum strävar efter att kontinuerligt förbättra.

## 3.1 Tillämpning inom direkta aktie- och ränteinvesteringar

### 3.1.1 Känsliga affärsområden

Mandatum har identifierat känsliga affärsområden som bevakas med hjälp externa tjänsteleverantörer samt genom företagsanalyser. Detta inkluderar områden där det förekommer brott mot internationella normer och standarder, brott mot krav i sanktionslagar samt känsliga branscher. Alla investeringar bevakas och deras hållbarhetsrisker bedöms med hänsyn till dessa känsliga affärsområden.

#### Normbaserad screening

Investeringarna följs upp utifrån internationella normer och standarder som fastställts i internationella konventioner, såsom FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s trepartiska principdeklaration om multinationella företag och socialpolitik, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter: Tillämpning av Förenta nationernas ramverk "Skydda, respektera och åtgärda" samt Parisavtalet om klimatförändringar. Om det i ett bolag som utgör investeringsobjekt observeras missbruk eller brott mot normerna, undersöks händelsen och åtgärder vidtas från fall till fall. Beroende på hur allvarligt brottet är och på dess karaktär och omfattning kan åtgärderna vara antingen direkt dialog med företagsledningen, påverkan via samarbete eller som sista utväg avyttring av investeringen, om det berörda företaget inte reagerar på påverkansåtgärderna och inte vidtar åtgärder för att förhindra missbruket eller brottet inom en rimlig tid.

#### Sanktionsscreening

Mandatum förbinder sig att följa gällande sanktionslagar i alla länder där bolaget är aktivt. När det gäller investeringar har Mandatum infört en screeningprocess för både nya och befintliga investeringar. För att säkerställa efterlevnad av kraven i sanktionslagar granskar Mandatum sin investeringsportfölj och sina motparter mot gällande sanktionslistor både före investeringsbeslut och på löpande basis. Mandatum investerar inte i företag eller statsobligationer som omfattas av denna typ av sanktioner. Därutöver genomgår alla nya och befintliga investeringar kontinuerlig screening avseende pengatvätt och negativ mediepublicitet. Nya investeringar i Ryssland och Vitryssland är exkluderade. Exkluderingen omfattar företag som är organiserade inom Ryssland eller Vitryssland samt ryska eller vitryska statsobligationer.

#### Screening av känsliga branscher

Vissa branscher kan anses ha mer hållbarhetsrisker och orsaka allvarigare hållbarhetskonsekvenser än andra. Sådana risker omfattar till exempel ryktesrisker, klimatrisker och regulatoriska risker. Investeringar i branscher som definierats som känsliga övervakas regelbundet för att identifiera och kvantifiera eventuella hållbarhetsrisker.

Branscher definierade som känsliga är tillverkning eller produktion av följande produkter eller tjänster, inklusive underleverans eller distribution: vuxenunderhållning, tobak, hasardspel, militär utrustning, kontroversiella vapen och fossila bränslen. Utöver branschspecifik uppföljning följer Mandatum även lagstadgade exkluderingar (t.ex. sådana som krävs enligt nationell/internationell lag, förbud, fördrag eller embargo).

Tabell 4 innehåller en lista över de kriterier som har fastställts och som nya investeringar i investeringsprodukter som anses främja miljörelaterade eller sociala egenskaper (SFDR artikel 8) eller som gör hållbara investeringar (SFDR artikel 9) ska uppfylla. Kriterierna gäller

investeringsprodukter med direkta aktie- och ränteinvesteringar som förvaltas av MAM. Om ett investeringsobjekt i en sådan produkts portfölj inte längre uppfyller kriterierna och det inte finns något annat sätt att korrigera situationen, kommer Mandatum att försöka avyttra investeringen inom en rimlig tidsram med beaktande av kundernas intressen och marknadssituationen.

Baserat på kriterierna som beskrivs i tabell 4 utvärderas investeringar som överstiger de godtagbara gränsvärdena separat från fall till fall och kräver investeringsdirektörens godkännande. Kriterierna i tabell 4 tillåter investeringar i omställningsbolag inom kol- och oljeindustrin för andra investeringsprodukter än de som anges i artikel 9 i SFDR.

Restriktionerna bygger på Mandatums utvärdering av potentiella hållbarhetsrisker och negativa hållbarhetseffekter i olika branscher. Definitionerna för exkluderingskriterierna är baserade på ISS EGS:s metod för sektorscreening.

Olika branscher/produktgrupper har delats upp i toleranskategorier utifrån hur stor andel av företagets omsättning som antingen direkt eller indirekt uppkommer genom ifrågavarande affärsverksamhet:

- a) Nolltolerans: Företaget får inte ha direkt eller indirekt omsättning som härrör från den aktuella affärsverksamheten.
- b) Låg tolerans: En liten andel av företagets intäkter får härröra från den aktuella affärsverksamheten.

Med direkt affärsverksamhet avses tillverkning eller produktion av produkter eller tjänster. Med indirekt affärsverksamhet avses de olika delarna i värdekedjan för produkter eller tjänster, som beskrivs utförligare nedan.

## **Exkluderingar inom känsliga branscher**

### **Kontroversiella vapen**

Med exkludering av kontroversiella vapen avses företag som direkt eller indirekt är inblandade i produktion av vapen som anses särskilt kontroversiella på grund av att de verkar urskillningslöst och ger upphov till oproportionerlig skada eller onödigt lidande. Som kontroversiella vapen klassificeras bland annat biologiska och kemiska vapen, kärnvapen samt klustervapen. Vi bedömer att riskerna kopplade till kontroversiella vapen är relaterade till mänskliga rättigheter, ryktesrisker och regulatoriska risker. Av dessa anledningar har vi en nolltolerans mot kontroversiella vapen. Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från tillverkning, underleverans eller distribution av kontroversiella vapen.

### **Kol**

Av de traditionella fossila bränslena bedöms kol bidra mest till global uppvärmning. För att de globala klimatmålen ska kunna uppnås är det ytterst viktigt att minska användningen av kol. I och med omställningen till en mindre koldioxidintensiv ekonomi minskar den långsiktiga efterfrågan på kol, vilket skapar möjliga risker för företag som får intäkter från verksamhet baserad på kol.

Vi anser att underlåtelse att fasa ut kol eller redovisa investeringar och lån inom fossila bränslen ger upphov till exponering för risker relaterade till ökad negativ klimatpåverkan, strandade tillgångar, skadat anseende, teknologiska risker, omställningsrisker och regulatoriska risker.

Investeringar görs inte i bolag som får mer än 5 % av intäkterna från kolbrytning eller bolag för vilka underleverans kopplad till kolbrytning eller koldistribution utgör mer än 40 % av intäkterna. Investeringar görs inte i bolag som får mer än 40 % av intäkterna från kolbaserad energiproduktion, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell\*.

### **Tobak**

Vi tillämpar exkluderingar på bolag som är verksamma inom produktion, distribution eller tillhandahållande av tjänster relaterade till traditionell tobak, e-cigarettor samt upphettade tobaksprodukter. Vår bedömning är att investering i tobak leder till ryktesrisker, människorättsrisker och regulatoriska risker. Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från

tillverkning av tobaksprodukter eller för vilka underleverans kopplad till tobaksproduktion eller distribution av tobaksprodukter utgör mer än 50 % av intäkterna.

### **Vuxenunderhållning**

I kategorin vuxenunderhållning ingår bolag som är verksamma inom produktion, distribution eller underleverans av vuxenunderhållning, såsom pornografiskt eller sexuellt innehåll riktat till vuxna. Vuxenunderhållningsbranschen är exponerad för sociala risker såsom människorättsrisker, ryktesrisker och arbetsrättsrisker. Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från produktion av vuxenunderhållning eller för vilka underleverans kopplad till eller distribution av vuxenunderhållning utgör mer än 50 % av intäkterna.

### **Hasardspel**

Med exkludering av hasardspel avses exkludering av bolag som är verksamma inom produktion, distribution eller tillhandahållande av tjänster relaterade till hasardspel. Vi bedömer att hasardspelsbranschen är exponerad för ryktesrisker, sociala risker, bolagsstyrningsrisker och pengatvättsrisker. Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från hasardspel eller relaterad underleverans.

### **Militär utrustning**

I militär utrustning ingår militära vapen såsom stridsvagnar, stridsflygplan, missiler och ammunition samt vissa delsystem och komponenter som är direkt kopplade till vapnets dödlighet, exempelvis eldledningssystem och projektilkroppar. Icke-stridsinriktade militära system såsom dragfordon, sjöövervakningsfartyg, övningsflygplan samt skjutvapen och ammunition som inte är avsedda för strid ingår också i denna sektor. Detta inkluderar även militär utrustning såsom skyddsutrustning, övningsutrustning, krypterade kommunikationssystem och vissa radarsystem med komponenter för stridsutrustning, exempelvis motorer eller drivsystem för militära stridsflygplan, stridsfordon eller sjöstridsfartyg.

I samtliga fall måste utrustningen vara designad eller modifierad baserat på militära specifikationer för att ingå i denna sektor. Vi anser att tillverkare av militär utrustning är exponerade för ryktesrisker, sociala risker såsom människorättsrisker samt regulatoriska risker. Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från tillverkning, underleverans eller distribution av militär utrustning.

### **Olja**

I denna exkluderingskategori identifieras bolag som är verksamma inom prospektering, utvinning, produktion, distribution eller raffinering och behandling av fossil olja eller produktion av fossil oljebaserad energi.

Vi anser att oljeindustrin är exponerad för ryktesrisker, teknologiska risker, omställningsrisker och regulatoriska risker.

**Investeringar görs inte i bolag som får mer än 45 % av intäkterna från prospektering, utvinning, produktion, distribution eller raffinering och behandling av fossil olja eller produktion av fossil oljebaserad energi, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell\*.**

Bransch/ produktgrupp	Centrala riskfaktorer	Procentuell andel av omsättningen		Beskrivning
		Direkt affärsverk samhet	Indirekt affärsverk samhet	
Nolltolerans				
Kontroversiella vapen	Ryktesrisker, regulatoriska risker	0 %	0 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från tillverkning, underleverans eller distribution av kontroversiella vapen. Som kontroversiella vapen klassificeras bland annat biologiska och kemiska vapen, kärnvapen samt klustervapen.
Låg tolerans				
Kol	Ryktesrisker, teknologiska risker, omställningsrisker, regulatoriska risker	5 %	40 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 5 % av intäkterna från kolbrytning eller bolag för vilka underleverans kopplad till kolbrytning eller koldistribution utgör mer än 40 % av intäkterna. Investeringar görs inte i bolag som får mer än 40 % av intäkterna från kolbaserad energiproduktion, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell*.
Tobak	Ryktesrisker, regulatoriska risker, människorättsrisker	0 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från tillverkning av tobaksprodukter eller för vilka underleverans kopplad till tobaksproduktion eller distribution av tobaksprodukter utgör mer än 50 % av intäkterna.
Vuxenunderhållning	Ryktesrisker, arbetsrättsrisker, människorättsrisker	0 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från vuxenunderhållning eller för vilka underleverans kopplad till eller distribution av vuxenunderhållning utgör mer än 50 % av intäkterna.
Hasardspel	Ryktesrisker, bolagsstyrningsrisker, penningtvättsrisker	50 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från hasardspel eller relaterad underleverans.
Militär utrustning	Ryktesrisker, regulatoriska risker, människorättsrisker	50 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från tillverkning, underleverans eller distribution av militär utrustning.
Olja	Ryktesrisker, teknologiska risker, omställningsrisker, regulatoriska risker	45 %	45 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 45 % av intäkterna från prospektering, utvinning, produktion, distribution eller raffinering och behandling av fossil olja eller produktion av fossil oljebaserad energi, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell*.

Tabell 4. Gränser för direkta aktie- och ränteinvesteringar (inkl. direkta kapitalinvesteringar) och obligationer i procent av omsättningen enligt bransch/produktgrupp. Begränsningarna tillämpas på direkta aktie- och ränteinvesteringar som bedöms främja egenskaper i anslutning till miljö eller samhälle eller vara hållbara investeringar, men de fungerar även som riktlinjer i andra tillgångsslag.

\*Undantag kan förekomma för bolag som har en trovärdig omställningsplan utifrån interna kriterier. Den ansvariga portföljförvaltaren ska ta fram en sammanfattning av målbolaget och varför det ska betraktas som ett omställningsbolag som ESG-teamet tar ställning till. Det slutgiltiga beslutet fattas av investeringsdirektören.

### 3.1.2 Övervakning av exponering för fossila bränslen

Utöver ovan nämnda känsliga branscher utförs screening även för andra fossila bränslen (t.ex. gas). Tack vare screening av fossila bränslen kan Mandatum öka bevakningen och rapporteringen, och hantera risker i relation till fossila bränslen. Sådana risker omfattar till exempel ryktesrisker, regulatoriska risker och miljörisker (inklusive klimatrisker). Sektorn för fossila bränslen, särskilt gas, är också en avgörande faktor i övergången till en mindre koldioxidintensiv ekonomi.

Försiktighet och noggrant övervägande iaktas vid nya investeringar i sektorn för fossila bränslen och portföljexponering följs noggrant.

### 3.1.4 Trafikljusmodell för hållbarhet

Vid analys av investeringsobjekt och i investeringsbeslut utnyttjas en extern tjänsteleverantörs klassificering av hållbarhetsriskerna för att kvantifiera hur stor inverkan de risker som hänför sig till hållbarhetskriterierna kan ha på bolagets värde. Riskklassificeringen är en tvådimensionell mätare som granskar både omfattningen av de hållbarhetsrisker som bolaget är exponerat för och bolagets hantering av riskerna. Riskklassificeringen fokuserar på att identifiera betydande hållbarhetsrisker för målbolaget med hjälp av flera olika kriterier och på att bedöma eventuella avvikelser utifrån de uppgifter som bolaget publicerat.

Bolagen indelas i fyra riskkategorier utifrån klassificeringen av hållbarhetsriskerna. Beroende på riskkategori förutsätts ytterligare åtgärder av portföljförvaltaren innan investeringen får genomföras i enlighet med tabell 5. Om riskkategorin för ett företag som ingår i portföljen förändras, analyseras investeringen på nytt i enlighet med tabell 5.

#### Låg risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara låg. Beslut att investera i bolag med en låg riskklassificering förutsätter inga separata tilläggsåtgärder ur ansvarsfullhetsperspektiv.

#### Måttlig risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara måttlig. Beslut att investera i bolag med en måttlig riskklassificering förutsätter inga separata tilläggsåtgärder ur ansvarsfullhetsperspektiv. På grund av den förhöjda risknivån ska portföljförvaltaren dock analysera orsakerna och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget.

#### Hög risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara hög. På grund av den höga risknivån analyserar portföljförvaltaren orsakerna och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget. Nya investeringar i den här riskkategorin och orsakerna bakom riskkategoriseringen redovisas på nästa interna kommittémöte.

**Allvarlig risk** Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara allvarlig. På grund av den allvarliga hållbarhetsrisken förutsätter en investering godkännande från investeringsdirektören. Dessutom bereder portföljförvaltaren en skriftlig analys över orsakerna bakom och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget. Nya investeringar i den här riskkategorin och orsakerna bakom riskkategoriseringen redovisas på nästa interna kommittémöte.

Tabell 5. Trafikljusmodell och åtgärder som direkta aktie- och ränteinvesteringar förutsätter.

Bolag för vilka en utomstående klassificering av hållbarhetsriskerna inte finns att tillgå analyseras omsorgsfullt i fråga om samtliga faktorer som påverkar förhållandet mellan avkastning och risk. I detta ingår också analys av risker som härrör från hållbarhetsfaktorerna. Analysen baserar sig på tillgängligt material.

### 3.1.5 Konsultativ kapitalförvaltning

Inom konsultativ kapitalförvaltning måste gränserna som anges för känsliga branscher i tabell 4 uppfyllas. Kriterierna följs upp kvartalsvis. Om en investering i en fondanknuten balansräkning inte längre uppfyller kriterierna som anges i tabell 4 krävs godkännande från Mandatum Lifes verkställande direktör eller en person som utsetts av den verkställande direktören för att behålla den befintliga investeringen eller göra nya investeringar i investeringsobjektet. Direkta aktie- och ränteinvesteringar inom konsultativ kapitalförvaltning genomgår screening årligen i samband med att policyn för ansvarsfulla investeringar uppdateras. Efter en sådan screening kan investeringar i känsliga branscher lämnas över till Mandatum Lifes verkställande direktör eller en person som utsetts av den verkställande direktören för godkännande och/eller beslut om

avyttring. Den verkställande direktören eller av denne utsedda personen kan, i samråd med ESG-teamet, godkänna undantag för enskilda investeringsobjekt.

### 3.2 Tillämpning inom fondinvesteringar, utlokaliserad kapitalförvaltning och övriga tillgångsklasser

Detta avsnitt beskriver tillämpning av ansvarsfulla investeringar när kapitalförvaltningen har utlokaliserats till en samarbetspartner, när investeringar görs i investeringsobjekt som förvaltas av samarbetspartner och/eller för andra tillgångsslag än direkta aktie- och ränteinstrument.

I dessa investeringar har investeringsverksamheten utlokaliserats till en utomstående aktör inom ramen för på förhand fastställda begränsningar, och Mandatum Life har ingen beslutanderätt i fråga om enskilda investeringsbeslut. Därför fokuserar hållbarhetsanalysen på samarbetspartnerns investeringsprocess.

Mandatum förutsätter att också externa samarbetspartner tar hänsyn till hållbarhet vid investeringar oavsett tillgångsslag. Vid valet och uppföljningen av investeringsprodukter som förvaltas av utomstående samarbetspartner fokuserar hållbarhetsanalysen på partnerns investeringsprocess och rapportering. Hållbarhetsriskernas väsentlighet varierar beroende på tillgångsslag. Därför läggs olika vikt vid vissa tillgångsslagsrelaterade hållbarhetskriterier.

Vid utvärderingen av externa samarbetspartner ligger fokus på följande:

- åtaganden till ansvarsfull investeringsverksamhet (t.ex. genom att ha undertecknat UN PRI, en policy för ansvarsfulla investeringar, vetenskapsbaserade klimatmål eller andra klimatmål, normbaserad screening och branschbaserade utslutningar)
- integration av hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i investeringsprocessen
- bevakning och rapportering (t.ex. publicering av uppgifter om koldioxidavtryck, hållbarhetsriskhantering).

I fråga om fondinvesteringar erbjuder investeringsprocessens s.k. due diligence-skede de bästa möjligheterna att påverka fondens verksamhetsprinciper. Mandatum kan förutsätta att externa partner förbinder sig till begränsningar som Mandatum fastställt. Begränsningarna kan till exempel grunda sig på företagets bransch och produkter eller iakttagandet av internationella normer och standarder.

Vid valet av fonder genomför Mandatum en omfattande bedömning av externa samarbetspartners efterlevnad av ansvarsfull investeringsverksamhet. Mandatum prioriterar samarbetspartner vars riskhantering med avseende på ansvarsfulla investeringar inom olika tillgångsslag överensstämmer med Mandatums investeringsprocess. Vid analys av tredje parters investeringsobjekt bedöms omfattningen och kvaliteten av processen för ansvarsfulla investeringar, riskhanteringen och rapporteringen samt förenligheten med Mandatums eget förhållningssätt. Mandatum prioriterar externa samarbetspartner som har förbundit sig till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar eller motsvarande initiativ för en specifik tillgångsklass.

I fråga om fastighetsfonder bedöms bland annat i vilken utsträckning portföljförvaltarens investeringsprocess beaktar fastigheternas energieffektivitet, avfallshantering och miljöbelastning, ansvarsfullheten i processen för förvaltning av hyresklientelet samt i vilken utsträckning fastigheternas utveckling betraktas som en värdeskapande faktor i investeringsprocessen. Inom fastighetsfonder prioriterar Mandatum strategier där man förbinder sig att rapportera om fastigheternas energieffektivitet och strävar efter att förbättra fastigheternas energieffektivitet.

Vid investeringar i alternativa ränte- och kapitalfonder bedöms ansvarsfullheten i portföljförvaltarens investeringsprocess huvudsakligen enligt samma kriterier som i fråga om investeringar i börsnoterade aktier eller obligationer. Till den del som portföljförvaltarens investeringsprocess omfattar inflytande över investeringsobjekten, exempelvis genom styrelsemedlemskap, fästs särskild uppmärksamhet vid att hållbarhetsaspekten uppfylls vid utvecklingen av investeringen. Ansvarsfullhet är en integrerad del av investeringsprocessens olika skeden, som bland annat utgörs av en preliminär granskning, en mer djupgående analys och en ESG-enkät för förvaltare, ESG-material för analys och beslutsfattande samt

förhandlingar om tilläggsavtal och uppföljning av investeringar.

Vid investeringar i alternativa investeringsfonder eller fastighetsfonder förväntar sig Mandatum att bolagets partner förbinder sig att införliva ansvarsfullhetsaspekter i sin investeringsverksamhet och att exkludera de känsliga branscherna som anges i tabell 4 efter bästa förmåga. Om en extern kapitalförvaltare i sina primära strategier inte begränsar investeringarna till känsliga branscher som i huvudsak överensstämmer med tabell 4 eller inte kan förbinda sig till målet att exkludera Mandatum från investeringarna i känsliga branscher, behövs godkännande från Mandatum Lifes verkställande direktör eller en person som utsetts av den verkställande direktören för investering i ett sådant investeringsobjekt.

Vad gäller allokeringsslag görs investeringar i flera olika tillgångsslag. Investeringarna kan göras med följande verktyg: aktiva och/eller passiva strategier som förvaltas av Mandatum, aktiva strategier som förvaltas av externa kapitalförvaltare, passiva strategier (till exempel indexfonder eller börshandlade fonder) som förvaltas av externa kapitalförvaltare, derivat eller direkta instrument, såsom aktier eller obligationer. ESG-strategin beror på tillgångsslaget och investeringsverktyget.

Om allokeringsslag investerar i strategier som förvaltas av Mandatum följer strategierna och de underliggande investeringarna denna policy. Under investeringsperioden övervakas de underliggande investeringarna regelbundet av det portföljförvaltningsteam som ansvarar för förvaltningen av strategin samt av ESG-teamet. Allokeringsteamet övervakar strategierna på allokeringsslagnivå.

I aktiva och passiva strategier som förvaltas av externa kapitalförvaltare har investeringsverksamheten utlokaliseras till en utomstående aktör inom ramen för på förhand fastställda begränsningar, och Mandatum har ingen beslutanderätt i fråga om enskilda investeringsbeslut. I passiva strategier väljs investeringarna baserat på kriterier som fastställts på förhand, varför Mandatums ESG-process fokuserar på analys av kriterierna. I aktiva externa strategier är den externa förvaltarens investeringsprocess avgörande för hållbarhetsanalysen som genomförs före investering. Analysen består av faktorer både på bolagsnivå och strategisk nivå. Strategierna övervakas huvudsakligen via rapportering som tillhandahålls av den externa kapitalförvaltaren. Rapporteringen kan bland annat bestå av periodiska SFDR-upplysningar och annan ESG-relaterad rapportering.

Dessutom mäts allokeringsslagens koldioxidintensitet, nettopåverkan enligt Uprights modell samt bidrag till de globala målen för hållbar utveckling årligen, beroende på tillgång till och kvalitet på data. Samarbetspartnerns verksamhet bedöms och analysen uppdateras regelbundet. Mandatum bedömer årligen hållbarhetsriskerna i de externa fonder som utgör investeringsobjekt i bolagets fondanknutna balansräkning, utifrån den information som finns att tillgå.

### **3.2.1 Övervakning och bedömning av investeringar i alternativa ränte- och kapitalfonder samt fastighetsfonder**

ESG-analysen av investeringarna i alternativa ränte- och kapitalfonder samt fastighetsfonder är baserad på integrering av ESG-frågor i due diligence-skedet, en omfattande årlig ESG-enkät och gällande ESG-ramverk. Utöver ESG-bedömningen som genomförs som en del av due diligence-processen övervakas och bedöms den externa privata skuldsättningen och fastighetsfondförvaltarna årligen avseende deras resultat och utveckling inom ESG. Bedömningen genomförs via en omfattande ESG-enkät som skickas till förvaltarna under due diligence-skedet och därefter en gång per år, för att samla in både bolagsspecifik och fondspecifik information. ESG-enkäten uppdateras och vidareutvecklas årligen för att uppfylla ändrade krav från exempelvis lagstiftning och intressenter.

Den årliga ESG-enkäten ger en grund för Mandatums ESG-analys, vars syfte är regelbunden uppföljning och stöd för att utveckla de externa fondförvaltarnas praxis och policyer avseende ESG. I analysen poängsätts externa fonder enligt två olika dimensioner: Implementering av ESG och ESG-relaterade policyer/åtaganden, varav båda har olika underkategorier. I analysen bedöms externa förvaltares och fonders resultat med en intern poängsättningsmetod som möjliggör jämförelser mellan olika förvaltare, samt även fondernas delsegment, målbolagens storlek och deras geografiska plats. Poängsättningen stödjer Mandatums kvalitativa ESG-analys.

På grund av fondinvesteringarnas karaktär utgör den årliga ESG-enkäten och ESG-analysen en viktig datakälla som låter Mandatum bedöma de externa förvaltarnas resultat och utveckling avseende ESG under investeringsperioden. Dessutom gör ESG-analysresultaten det möjligt att samarbeta med förvaltarna för att främja utveckling inom ESG-frågor. Mandatum tillhandahåller varje extern förvaltare en omfattande och detaljerad analys av deras resultat i ESG-enkäten och vad de kan göra för att förbättra sitt ESG-resultat. Mandatum håller även möten med de förvaltare som anses ha störst behov av förbättring inom ESG-frågor jämfört med andra förvaltare.

### 3.3 Tillämpning i direkta fastighetsinvesteringar

Hållbarhet inom direkta fastighetsinvesteringar är ett mångfacetterat tema som omfattar många aspekter från mätning och minskning av fastigheters koldioxidavtryck, förnybara energiprojekt, optimering av vattenförbrukningen och avfallshanteringen till socialt ansvar, till exempel hyresgästernas välbefinnande, samhällspåverkan och hänsyn för den omgivande miljön.

Syftet med Mandatums hållbarhetsrelaterade mätningar är att uppnå betydande utsläppsminskningar, samtidigt som kostnaderna minskar och fastigheternas värde ökar. I fastighetsinvesteringar tolkas ansvarsfullhet ofta enbart som åtgärder för att öka energieffektiviteten. Mandatum har ställt upp hållbarhetsmål på medellång och lång sikt för sina direkta fastighetsinvesteringar och förbinder sig att förvalta sin fastighetsportfölj på ett sätt som bidrar till kontinuerlig förbättring av hållbarheten och att regelbundet rapportera framstegen såväl internt som externt.

Hållbarhetsprogram och hållbarhetsmål fastställs på portföljnivå, men huvudmålet för samtliga portföljer som förvaltas av Mandatum är att omvandla det befintliga byggnadsbeståndet till hållbara byggnader som tar hänsyn till miljöaspekter och hyresgästernas tillfredsställelse. Hållbarhetsmålen inkluderar mål för energieffektivitet och koldioxidneutralitet. Samtliga fastighetsportföljer omfattas av förnybar grön el och genomgår en gradvis övergång till förnybara uppvärmningsformer. Investeringar som förbättrar energieffektiviteten genomförs i portföljerna och energiförbrukningen följs upp månatligen.

Portföljförvaltarens investeringsprocess tar hänsyn till fastigheternas hållbarhetsaspekter. I ESG DD-processen bedöms och definieras fastigheternas väsentliga ESG-risker och ESG-relaterade möjligheter. I ESG DD-processen identifieras förutom fastigheternas tekniska egenskaper och potential för energieffektivisering även deras energiklass, läge för biologisk mångfald och eventuella certifikat. Dessutom analyseras fastigheternas förvaltning och avtalsparter och risker förknippade med miljön, klimatförhållanden och hyresgästernas verksamhet identifieras.

Analyserna av exkluderingskriterier, som beskrivs i kapitel 3.1.1, är för direkta fastighetsinvesteringar baserade på due diligence-rapporter som sammanställs under investeringsfasen samt övervakning i samband med portföljförvaltningen. Referenser till bolag i tabell 4 avser ett enskilt investeringsobjekt för en direkt fastighetsinvestering.

### 3.4 Tillämpning i direkta kapitalinvesteringar

I kapitalinvesteringar som förvaltas av MAM:s riskkapitalteam är ESG-frågor en integrerad del av alla skeden i investeringsprocessen – förvärv av portfölj företag, due diligence-processen, 100-dagarsplanen, värdeskapandet och avslutandet av investeringen. Exkluderingskriterierna som fastställs i denna policy är en del av urvalsprocessen för investeringar och tillämpas på investeringsprodukter som främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper eller gör hållbara investeringar. Mandatum genomför en ESG DD-process för att bedöma och definiera väsentliga ESG-risker och ESG-relaterade möjligheter för alla bolag som Mandatum investerar i. Mandatum strävar efter att identifiera möjligheter för värdeskapande under ESG DD-processen, i stället för att bara fokusera på att undvika risker. I ESG DD-processen ingår standardfrågor om teman som är viktiga för



Mandatum samt sektorspecifika frågor, beroende på bolaget. Efter transaktionen inrättas en arbetsgrupp för ESG-frågor som arbetar med de ärenden som identifierades under ESG DD-processen och fastställer ESG-nyckeltal och ESG-mål. Mandatum upprättar också en plan för att åtgärda eventuella brister som framkom under ESG DD-processen.

Investeringar följs upp kontinuerligt med avseende på hållbarhet. Mandatum får ESG-relaterade data direkt från portföljföretagen, om möjligt, och följer upp framstegen utifrån utvalda ESG-nyckeltal. Dessutom ser Mandatum till att ESG-frågor aktivt tas upp av styrelsen, formella arbetsgrupper och via sparring med ledningen. På grund av portföljföretagens storlek och att de inte är börsnoterade används endast ett begränsat antal ESG-datakällor i investerings- och riskhanteringsprocesserna.

MAM:s riskkapitalteam eftersträvar styrelserepresentation i alla sina portföljer, och riskkapitalteamet ser till att ESG-frågor ingår i styrelsens årskalender samt att styrelsen har en ledamot med ansvar för ESG-frågor. När en investering avslutas fastställs hur mycket värde som skapades av ESG under innehavet. Målet är att införa ansvarsfull praxis i företagets verksamhet som en integrerad del av dess tillväxtberättelse.

## 4. Aktivt ägarskap och ansvarsfull ägarpraxis

Mandatum tar hänsyn till hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer, särskilt relaterade till klimatförändringar, i allt samarbete och strävar efter att säkerställa att alla bolag som utgör investeringsobjekt har beaktat hållbarhetsfaktorer i sina företagsstrategier. Huvudsakligen strävar Mandatum efter att endast påverka i bolag som utgör investeringsobjekt, men kan även besluta att inte påverka i ett bolag, till exempel för att undvika intressekonflikter. Ytterligare kriterier att överväga före ett eventuellt samarbete kan vara t.ex. hållbarhetsfrågans väsentlighet, investeringens storlek, åtgärder som redan vidtagits av bolaget samt geografiskt läge.

Mandatum offentliggör också årligen upplysningar om hur principerna för påverkan via samarbete har genomförts för att säkerställa transparens i den samarbetsverksamhet som genomförts i samband med investeringar i börsnoterade bolag. Påverkansprinciperna återfinns på MAM:s webbplats.

### 4.1 Personalsamarbete

Det naturligaste sättet att påverka ett bolags verksamhetsmetoder är en direkt dialog med företagets ledning genom t.ex. fysiska eller virtuella möten, evenemang och företagsbesök. Det är något som portföljförvaltare ska göra regelbundet tillsammans med representanter för potentiella eller befintliga investeringsobjekt. Personalsamarbete tillämpas både proaktivt och reaktivt.

### 4.2 Röstning

Röstning på bolagsstämmor är också ett sätt för aktieägare att uttrycka sina åsikter och kan användas i samband med andra metoder för att påverka genom samarbete. Portföljförvaltare ansvarar för att rösta på bolagsstämmor. Portföljförvaltarna för protokoll över de stämmor de har deltagit i och de röster de avgivit vid dem. Mandatum röstar genom ombud och personligen genom att delta i bolagsstämmor eller en kombination av båda, främst beroende på bolagets geografiska läge.

Beslutet om hur Mandatum röstar fattas av portföljförvaltarna med stöd av ESG-teamet och godkänns vid behov av investeringsdirektören beroende på beslutets karaktär.

### 4.3 Pooled engagement

Mandatum påverkar genom pooled engagement-samarbete med andra investerare i de fall detta anses kunna vara ett effektivt sätt att uppnå en önskad förändring i

investeringsobjektet. Pooled engagement används främst på ett reaktivt sätt för att hantera problem som redan har uppstått.

Processerna kan ta flera år beroende på allvarlighetsgrad. Framstegen och resultaten övervakas internt och genom tjänsteleverantören så länge processen pågår. Om påverkansarbetet inte får önskat resultat beror eskaleringsstrategin på investeringens omfattning och typ. Om ett bolag som utgör investeringsobjekt avvisar försöken att påverka kan investeringen avyttras eller exponeringen minskas.

## 5. Extern rapportering

Mandatum har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och förbundit sig till att årligen rapportera om de tillvägagångssätt för ansvarsfulla investeringar som tagits i bruk och hur bolaget främjat tillämpningen av principerna.

Investeringsprodukternas koldioxidavtryck mäts och redovisas årligen, beroende på tillgången till och kvaliteten på data. Placeringskorgarnas och fondernas årliga koldioxidavtryck publiceras i produktspecifika månads- eller kvartalsöversikter eller i en separat hållbarhetsrapport.

Kunderna får hållbarhetsrapporter över investeringsobjekten och rapporter om ansvarsfullt ägarskap till den del som det med beaktande av tillgängliga data och sekretess avseende företagsspecifika uppgifter är möjligt.

 **MANDATUM**